

	ЈП „Електро mreжа Србије“	Број: 2438 Кл.знак : V-24-01
		Датум: 26.09.2011.
EMC	Записник са VIII састанка Комисије за праћење примене Правила о раду преносног система	Укупно страна: 4
		I

Састанак: Осми састанак Комисије за праћење примене Правила о раду преносног система

Место одржавања: ЈП „Електро mreжа Србије“, Војводе Степе 412, Београд, сала 222

Датум одржавања: 13.09.2011. године

Присутни: др Душко Тубић, ЈП EMC, председник Комисије
 Небојша Карановић, ПД „Хидроелектране Ђердап“ д.о.о, Кладово
 Вељко Цвијовић, ЕГЛ, . д.о.о, Београд
 Павел Зима, ПД „Електровојводина“, Нови Сад
 Небојша Пуповац, ЈП „Железнице Србије“, Београд
 мр Гојко Дотлић, ЈП EMC
 мр Ђорђе Голубовић, ЈП EMC
 Тамара Црвеница, ЈП EMC
 Срђан Суботић, ЈП EMC
 Љиљана Хаџибабић, Агенција за енергетику РС

Одсутни: Радисав Пантелић, Предузеће „Милан Благојевић, Наменска“ а.д.
 Лучани
 Слађан Јовановић, ПД "Југоисток д.о.о.", Ниш
 мр Предраг Савић, „Gen-I“ д.о.о, Београд
 Јовица Вранић, ЈП ЕПС
 Бранислав Јовић, „Грот“, Врање
 Милорад Цолић, ЈП EMC

За састанак је предложен следећи Дневни ред:

1. Усвајање Дневног реда,
2. Нови Закон о енергетици,
3. Предлог ЈП EMC за измену Правила о раду преносног система,
4. Примена Правила о раду преносног система,
5. Разно.

Материјали за тачке 2., 3. и 4. Дневног реда су достављени електронском поштом.

1. Уз позив за састанак члановима Комисије и представнику Агенције за енергетику Републике Србије (АЕРС) који учествује у раду Комисије, достављен је следећи предлог Дневног реда:
  - 1) Усвајање Дневног реда,
  - 2) Нови Закон о енергетици,
  - 3) Предлог ЈП ЕМС за измену Правила о раду преносног система,
  - 4) Примена Правила о раду преносног система,
  - 5) Разно

Предложен Дневни ред је усвојен без промена.

2. Д. Тубић је упознао учеснике састанка са одредбама Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11) које се односе на Правила о раду преносног система. Као што је било и у Закону о енергетици из 2004. године, оператор преносног система је дужан да донесе Правила о раду преносног система (члан 72) након прибављања сагласности од АЕРС (члан 46). Посебно је поменут члан 74 у коме је написано шта се уређује Правилима о раду преносног система и члан 205 којим је прописана обавеза оператора преносног система да Правила о раду преносног система достави АЕРС најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу Закона о енергетици, ради давања сагласности.

Д. Тубић је констатовао да је од решења из наведеног Закона о енергетици, која ће свакако имати значајан утицај на рад ЈП ЕМС, веома битан усвојени начин разграничења између оператора преносног система и оператора дистрибутивног система (дистрибуција) на 110 kV напону.

С. Суботић је прочитао наслове девет поглавља у важећим Правилима о раду преносног система и за свако од њих је дао процену да ли ће и колико садржај и одредбе у њима морати да се измене како би били усклађени са Законом о енергетици.

П. Зима је истакао да је добар усвојени начин разграничења између оператора преносног система и оператора дистрибутивног система на 110 kV напону као и да такво решење деценијама успешно функционише у Војводини. Констатовао је да, како оператор преносног система, тако и оператори дистрибутивног система морају свој рад ускладити са одредбама новог Закона о енергетици.

3. Д. Тубић је подсетио на став, како представника ЈП ЕМС, тако и представника АЕРС, са претходне седнице Комисије да ЈП ЕМС може да припреми предлог промена оних поглавља Правила које нису повезане са променом/доношењем других докумената (Закон о енергетици, Правила о раду тржишта,...), да наведени материјал достави радној групи АЕРС са молбом да на предлоге за измене Правила о раду преносног система достави коментаре и да се потом усагласе предложене измене између ЈП ЕМС и АЕРС. Управо тако је и урађено и уз позив за састанак члановима Комисије и представнику АЕРС који учествује у раду Комисије, достављена је усаглашена верзија предлога за измене Правила о раду преносног система .

Усаглашени предлог за измене Правила о раду преносног система односи се на одељке 4.3 Технички услови и 4.4 Додатни технички услови за генераторске јединице поглавља 4. Технички услови за прикључење на преносни систем, као и на поглавље 5. Приступ преносном систему.

С. Суботић је образложио најзначајније предлоге за измене Правила о раду преносног система како у одељцима 4.3 Технички услови и 4.4 Додатни технички услови за генераторске јединице, тако и у поглављу 5. Приступ преносном систему, као и разлоге због којих је неопходно учинити предложене измене.

П. Зима је обавестио учеснике састанка да су део предлога за измене Правила о раду преносног система који се односи на рад заштите прегледали инжењери који се баве овом проблематиком у Електровојводини и да су их позитивно оценили.

Он је нагласио да је у делу мреже на који је прикључен Сирмијум Стил потрошачи имају проблема са квалитетом електричне енергије. Мерењем фликера потврђено је смањење квалитета електричне енергије. Из наведеног разлога поздравио је предлоге за измене Правила о раду преносног система које се односе на квалитет напона у месту прикључења.

Н. Карановић је питао за разлоге постављања захтева у предлогу за измене Правила о раду преносног система којима се прописује да турбогенераторске јединице називне снаге веће од 200 MW, односно хидрогенераторске јединице називне снаге веће од 100 MW, морају бити опремљене уређајем за стабилизацију ЕЕС.

Д. Тубић је објаснио да су анализе поремећаја стабилности у синхроној области „Континентална Европа“ (бивша UCTE синхрона зона) показале присуство одређених модова осцилација ниске учестаности (реда 0.1 до 0.2 Hz) који се јављају при поремећајима стабилности (нпр. поремећаји који су се десили у преносном систему Италије 19. и 24. фебруара 2011. године, извештаји о овим догађајима могу се наћи на свима доступном делу сајта ENTSO-E асоцијације). Као ефикасан начин за пригушење наведених осцилација, предложена је уградња и адекватно подешавање уређаја за стабилизацију ЕЕС (најчешће се користи термин стабилизатори система - PSS). ENTSO-E анкета, урађена почетком ове године, показала је да је највећи број европских оператора преносног система у националним Правилима о раду преносног система дефинисао обавезу уградње стабилизатора система, као и тестове за проверу њиховог подешавања. Анкета је такође показала да је проценат инсталисане снаге генераторских јединица у којима су уграђени стабилизатори система у Србији (око 10%) доста испод просека у синхроној области „Континентална Европа“ који је 56%. На основу свега претходно наведеног, припремљени су предлози за измене Правила о раду преносног система којима се прописује уградњу уређаја за стабилизацију ЕЕС у већим термо и хидро јединицама у Србији.

Љ. Хаџибабић је информисала учеснике састанка да су договорене наредне активности представника ЈП ЕМС и АЕРС у циљу завршетка ове фазе измене Правила о раду преносног система. Представници ЈП ЕМС и АЕРС ће ускоро договорити и динамику послова на припреми предлога за измене Правила о раду преносног система које су неопходне после доношења новог Закона о енергетици.

4. П. Зима је предложио да се размотри примена Правила о раду преносног система у делу који се односи на одељак 5.3.3. Утврђивање чињеница о поремећеном приступу, односно конкретно на примену члана 5.3.3.4 у коме је написано:

„5.3.3.4. Податке из одељка 5.3.3. ЈП ЕМС и корисник преносног система размењују званичним дописом у року од 3 радна дана након поремећеног приступа.“

Разлог за покретање ове иницијативе су два испада ТС 220/110 kV Београд 5 који су се десили 10.05.2011. у 14:26 и 17.06.2011. у 12:54, при којима је један велики део конзума

ЕДБ остао без напајања електричном енергијом. Кореспонденција између ЕД Београд, АЕРС и ЈП ЕМС након догађаја (која је приложена уз иницијативу за ову тачку дневног реда) је основ за примедбе ЈП ЕПС на споро информисања корисника преносног система ЕДБ о узроцима догађаја, иако је дошло до испада значајног конзума. Предлаже се да се информисање о погонским догађајима у преносном систему ради у складу са правилима, у року 3 дана како је дефинисано у 5.3.3.4.

С. Суботић, председник радне групе ЈП ЕМС, формиране решењем генералног директора ЈП ЕМС са задатком да припреми предлог за измене Правила о раду преносног система, информисао је П. Зиму и учеснике састанка да и ЈП ЕМС има жељу да са корисницима преносног система унапреди информисање о погонским догађајима у преносном систему. Стога је у члану 6.8.3.1 (одељак 6.8.3 Ванредни извештаји) предложено да се рок за достављање ванредног извештаја у случајевима када је дошло до прекида испоруке електричне енергије скрати са 7 на 3 дана након наведеног догађаја. Такође се предлаже да се у 5.3.3.4 рок за размену званичних дописа за Утврђивање чињеница о поремећеном приступу повећа са 3 радна дана на 15 радних дана након поремећеног приступа.

5. Д. Тубић је информисао учеснике састанка да у марту 2011. године истиче једногодишњи мандат представницима корисника преносног система у Комисији. Временски период од једне године, у коме најчешће има само 2 седнице Комисије је јако кратак период за уходавање у раду и давање пуног доприноса представника корисника преносног система у пословима за које је надлежна Комисија. Такође, компаније које обављају делатност трговине електричном енергијом на тржишту електричне енергије нису биле заинтересоване да номинују представника у Комисији, па је у 2010. години поступак морао бити поновљен неколико пута. Из оба наведена разлога, Д. Тубић је предложио да се измени члан 1.6.5 Правила о раду преносног система тако што би се и чланови Комисије који представљају кориснике преносног система номинирали на период од две године (уместо на једну годину како је сада).

Чланови Комисије су подржали предлог Д. Тубића за продужење трајања мандата представника корисника преносног система у Комисији.

Записник саставио:

др Душко Тубић, дивл. инж.
III-1
БЕОГРАД

